

**QATNASHING, ORZUINGIZ
AMALGA OSHADI**

3-bet

**SAVOLLARNI
YECHIB KO'RING,
FOYDA TOPASIZ!**

USHBU SONDA:

5-bet

**CHONDIRDA BIR
MASKAN BOR...**

**AHRORNING
DADASIGA
RAHMAT!**

7-bet

**2008-yil
14-aprel
N:16
(66661)**

Vatan yagonadir, Vatan bittadir!

Teng

YULDUZI

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqqan boshlagan

– Maktabdagi saboqlarim, mashg'ulotlarim bilan doimo bandman. Lekin sevimli gazetamni o'qishga albatta fursat topaman. Aks holda, respublikadagi tengdoshlarim hayotiga oid yangiliklardan bebahra qolaman-da, – deydi xushovoz qiz Lolaxon.

(Tengdoshingiz haqidagi «Bilganlar Lola deyishadi» nomli maqolani gazetaning 8-sahifasida o'qiydiz).

OBUNA BO'LISHGA ULGURASIZ

Aziz o'quvchilar! Eng sevimli va eng arzon gazetangizga

OBUNA

davom etmoqda. Istalgan aloqa bo'limlarida qadrdon gazetangizga obuna bo'lishingiz mumkin.

DUSHANBADAN

Aziz o'quvchilar!

Tahririyatimizga kelayotgan xatlarda sizlar mazkur sahifamiz orqali ancha ma'lumotlarga ega bo'layotganingizni mamnunlik bilan izhor etgansizlar. Biz ham bundan xursandmiz. E'tibor berib, xat yo'llagan barcha muxlis va muxlisalarimizga minnatdorchilik bildiramiz.

Kuzatib borayotganingizdek, o'tgan hafta ham mamlakatimiz hayotida muhim voqealarga boy bo'ldi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qaroriga ko'ra, Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston milliy universitetining 90 yilligi 2008-yilning sentabr oyida nishonlanadi.

Mazkur o'quv dargohi to'g'risidagi maqola, lavha, xabarlar bilan gazetamizning keyingi sonlarida tanishtirib boramiz.

KENG NISHONLANDI

Mamlakatimizda, shu jumladan, maktablarda ham Sohibqiron Amir Temur bobomiz tavalludining 672 yilligi keng tantana qilindi.

Ulug' ajdodlar nomini ulug'lash biz uchun ham qarz, ham farz ekanligini unutmang.

ROBOT SKRIPKA CHALSA-YA?!

Yaponlar skripka chaladigan temir odamlar yaratishmoqda. Ularni biz robotlar deymiz. «Toyota» mahsulotlari bo'lgan bu robotlar har biri qo'lida 17 ta amalni bajara oladi. Siz-chi, bolalar? Sizlar nimalar yaratmoqchisiz? Bu to'g'rida yozib yuboring.

YANGI KITOB DO'KONI

Farg'ona viloyatining Dang'ara tumanida yangi kitob do'koni ochildi. «Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi tomonidan chiqarilgan yangi kitoblarni dang'aralik o'quvchilar ham o'z vaqtida olib o'qish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Buni ezgulik desa bo'ladi.

MASHG'ULOTGA MARHAMAT!

Viloyatlardan xat yo'llagan o'quvchilar tahririyatimiz qoshidagi «Yosh muxbirlar» to'garagiga qanday qatnashish mumkinligi haqida so'rabdilar. Buning yo'li juda oson: mashqlaringizni to'garak nomiga yuboring va javobimizni kuting.

DUSHANBAGACHA

YOLG'ONCHI BOLA

Bolalar, bu yolg'onchi bola kim ekan-a, deya hayron bo'lyapsizmi? Agar shoshmasangiz, ko'cha-ko'yda ko'pchilikni aldab yurgan bir notanish bolakayning qilmishlarini sizlarga aytib beraman:

Odatdagidek, o'qishdan chiqib kelayotgandim. 10-11 yoshli bir bolakay yugurib yonimga keldi. «Aka, yordam qiling, ahvolimiz og'ir, onam kasal, otam yo'q», deb yolvordi.

Darhol cho'ntagimdan pul chiqardim-da, unga uzatdim. U esa pulni oldi-da, hatto rahmat aytmasdan yugurib ketdi.

Bu bolakayni pulni shartta olib yugurib ketishi bejiz emas-ov, deb uning ortidan chopdim. Hali mendan uzoqlab ulgurmagan bola «Internet kafe»ga kirib ketdi...

Hozirda bunday holatlar ko'p kuzatilmoqda.

Ba'zida o'qish o'rniga ko'chama-ko'cha sang'igan, u ham yetmagandek, bozorda arava tortib tirikchilik qilib yurgan bolalarga ko'zingiz tushadi.

Aziz o'quvchi, siz hozir ayni ilm olish paytidasiz. Agarda do'stlaringizdan birortasi shunday ish bilan shug'ullanishayotgan bo'lsa, ularga o'qish kerakligini bot-bot takrorlang.

Jamshid NABIYEV

MAZZA QILIB O'QIYMAN

«Tong yulduzi» butun O'zbekiston bolalari, yoshlarini birlashtiruvchi yagona gazeta, desam, fikringa qo'shilasiz, to'g'rimi? Masalan, men Farg'ona viloyati, Quva tumanidagi 4-maktabda o'qiyman. Maktabimiz kutubxonasida sevimli gazetamizning taxlami bor. Bundan tashqari, men 2008-yil uchun obuna bo'ldim. Endi gazetani mazza qilib uyda o'qishim, istagan vaqtim undan foydalanishim mumkin. Va albatta, dugonalaringa ham berib turaman. Bundan keyin ham «Tong yulduzi»ni birgalikda har doim o'qib boramiz.

Gulchiroy SALIMOVA

TILSHUNOS BO'LAMAN

Bizning maktabda bekorchi bolalar yo'q, desam ishonasizmi? Gapim rost, maktabda biz uchun turli to'garaklar tashkil etilgan. Men «Yosh tilshunoslar» to'garagining a'zosiman. Biz to'garakda ustozimiz Dildora opa Nurmuhammedova bilan nafaqat o'zbek adabiyoti, balki jahon adabiyoti durdonalari bilan tanishib, ularni tahlil qilamiz. Men kelajakda tilshunos bo'lib, o'zbek tilining naqadar serqirra ekanligini jahonga ko'rsatish niyatidaman.

Musharraf MUHAMMADIYEVA,
Buxoro viloyati, Buxoro shahridagi
34-maktabning 8-«A» sinf o'quvchisi

LAYLO OPAMIZ BOSHCHI

Bizning 300-iqtidorli va qobiliyatli o'quvchilar maktabimizda turli to'garaklar muntazam faoliyat yuritadi. «Yosh tarixchilar», «Yosh ijodkorlar», «Yosh muxbirlar», «Mohir qo'llar» singari to'garaklar shular jumlasidan.

«Yosh tarixchilar» to'garagi rahbari X.Qurbonova bizga tarixiy obidalar, xaritalar haqida to'liq ma'lumotlar beradilar. Biz o'z qo'llarimiz bilan ana shu xaritalarni va tarixiy buyumlarni yasashga

harakat qilamiz.

«Yosh ijodkorlar» hamda «Mohir qo'llar» to'garagi rahbari Laylo opa boshchiligida

ijodkor o'quvchilarning ijodiy namunalaridan bahramand bo'lamiz, qo'limizdan kelgancha munchoqlardan turli narsalar tikishga, toshlardan har xil buyumlar yasashga harakat qilamiz. Xullas, maktabimizdagi har bir o'quvchi bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazishga, undan unumli foydalanishga intiladi.

Muxlisa ANVAROVA,
5-«K» sinf o'quvchisi

BIZNING MAKTAB

5-sinflar o'rtasida ona tili va adabiyot fanlaridan «O'yla, izla, top!» musobaqasi, undan so'ng, matematika, rus tili fanlaridan olimpiada o'tkazildi. Bir so'z bilan aytganda, maktabimiz tadbirlarga boy maktablar sirasiga kiradi.

Osiyo SAYFUTDINOVA,
5-«A» sinf o'quvchisi

B A H O R

BOSHQOTIRMA

1. A'lo baho.
2. Meva.
3. O'g'il bola ismi.
4. Ho'l meva.
5. Sabzavot.

Toshkentdagi 248-o'rta maktabning 4-«V» sinf o'quvchisi
Umidjon BERDIBOYEV tuzdi

Darsdan keyin sinf majlisi bo'lar ekan, degan xabar 6-«B» sinf o'quvchilarini qiziqtirib qo'ydi. Yig'ilish qilinadigan biror-bir ish bo'lmadi, shekilli?!

Sinf rahbari, ilmiy mudir, jismoniy tarbiya o'qituvchisining kirib kelishlari masala anchagina jiddiylikdan darak berardi. Sinf rahbari o'quvchilarning odobi, darsga qatnashishlari borasida biroz gapirgach, so'zni ilmiy mudirga berdi. Ilmiy mudir ham gapirishdan oldin o'quvchilarga bir ko'z yugurtirib oldi.

– Bu sinf maktabning oldi sinflaridan biri edi. Ammo oxirgi paytlarda sinfda har sohada oqsash ro'y bermoqda, – mudir oldidagi qog'ozga uzoq tikildi, – men sinfingiz haqidagi ma'lumotni tahlil qilib chiqdim. Darsga qatnash, o'zlashtirish borasida

O'rmonov degan o'quvchimiz «rekord» o'rnatib qo'yibdi. Bunga chora ko'rmasak bo'lmaydi. Kimda qanday fikrlar bor?

Sinf rahbari gapirsam bo'ladimi, degandek o'rnidan qo'zg'aldi. Tasdiq ishorasini olgach, gap boshladi:

– O'rmonovning o'qishlari yaxshi edi. Nimagadir so'nggi paytlarda biroz

pasaydi. Darsga qatnashishi ham yaxshi emas. Bunga chora ko'rmasak bo'lmaydi. Ota-onasini chaqirtiraymi, deb turibman.

Oldingi qatorda o'tirgan O'rmonov labini qattiq tishlagancha boshini ikki yonga qimirlata boshladi.

MAJLISDA NIMA GAP BO'LDI?

Sinf rahbari sinfboshi Muazzamga yuzlandi.

– Sinfboshimizda qanday taklif bor?

Muazzam dik etib o'rnidan turdi.

– O'rmonovni a'loch o'quvchilarimizdan biri Tohir otaliqqa olgan edi. O'zgarish bo'lmadi. Aksincha, Tohirning ham baholari pasayib ketdi. O'rmonovni esa qattiq ogohlantirish lozim. Bizning sinfda savodsiz o'quvchi bo'lmasligi kerak.

O'rmonov bu paytda ikki kafti bilan boshini siqib, mushtlab-mushtlab qo'yardi.

Jismoniy tarbiya o'qituvchisi Muazzamdan keyin gapni ulab ketdi.

– Bu o'quvchi yugurish bo'yicha tengqurlari orasida nafaqat maktab, balki shahar bo'yicha oldingi o'rinlarda turardi. Ko'p musobaqalarda bunga guvoh bo'lganman. Afsus, u bu iqtidorini boshqa tomonga sarflayapti. Men ham hayronman...

O'rmonovni ter bosib, bo'yinlarini ishqalab, yuziga tars-turs ura boshladi.

Sinf rahbari ilmiy mudirga qaradi. Ilmiy mudir esa O'rmonovdan ko'zini uzmay o'rnidan turdi.

– O'rmonov, seni oriyatli bola ekanliging bir qarashdayoq sezilgandi. Bu gaplarni shu darajada o'zingga olasan, deb o'ylamagan edim. Senga hech qanday chora ko'rilmaydi.

O'rmonov esa ikki qo'llab boshini ushlab olgancha uf tortishdan charchamasdi.

Sinf rahbari qalam bilan stolni bir-ikki urib qo'ydi.

– O'rmonov ilgari sinfimizni oldi o'quvchisi edi. Tez orada yana shunday darajaga ko'tariladi, deb o'ylayman. O'z nomimdan unga rahmat aytib, darslarni o'zlashtirishga ishonch bildirmoqchiman.

Butun sinf g'ala-g'ovur bilan ustozni gapini ma'qulladi.

Sinfdoshlarining bu gaplaridan so'ng, O'rmonov boshini quyi egganicha yig'lamoqdan beri bo'ldi.

Bolalarga ruxsat berishdan oldin ustoz so'radi:

– O'rmonovga kim yaqin turadi?

Orqa qatorda o'tirgan Tohir o'rnidan sakrab turdi.

– Biz qo'shni turamiz.

– Unda o'rtog'ing bilan birga ketasan. Uni uyiga kuzatib qo'y. Majlis tufayli qattiq hayajonlanib ketdi.

Madori yo'q kishiday sudralib ko'chaga chiqqan O'rmonov Tohiridan:

– Eng katta olmosning nomini bilasanmi? – deb so'radi.

– Yo'q, nima edi? – hayron bo'ldi Tohir.

– Dadam kechqurun boshqotirma yechayotib shuni akam bilan mendan so'radilar. Kim birinchi bo'lib topsa, ertaga o'zlari bilan baliq oviga olib ketadilar. Akam mendan oldin topsa-ya, deb kechadan beri o'ylayverib boshim qotib qoldi. Uyga shoshib turgan paytimda kamiga majlis ham qo'shildi. O'zi majlisda nima gap bo'ldi?..

Yusuf FAYZULLA

Bolalar va o'smirlar, yoshlarimiz uchun imkoniyatlar ko'pligini ko'rib havasingiz keladi. Tahririyatimizga kelib-ketib yurgan yosh muxbirlarimizdan biri: «Kompyuterim bo'lishini xohlayman!» degan edi. Surishtirib, eng a'lochi o'quvchilardan biri ekanligini bildik. Buni qarangi, uning istagi amalga oshay, deb turibdi. Mahoratini, bilimni ishga solsa, nafaqat eng so'nggi nusxadagi kompyuter, balki boshqa qimmatbaho sovg'alarni ham qo'lga kiritishi mumkin.

Aziz o'quvchim! O'zi nima gap, deysizmi?

Pekinda XXIX olimpiya o'yinlarining o'tkazilishidan xabaringiz bor. O'zbekiston Respublikasi Milliy olimpiya qo'mitasi OAV (Ommaviy axborot vositalari) tanlovini o'tkazishni boshladi. Tahririyatimizda mehmon bo'lgan Flora opa Faxriddinovan tanlov to'g'risida bizlarga ma'lumot berishlarini so'radik.

– Siz loyiha tashabbuskori ekansiz. Bu fikr qanday yuzaga chiqdi?

– Men o'zimni shu yurtning bir zarrasi, deb bilaman. «Yoshlar yili»da biror ezgu ishni amalga oshiray, degan niyatda yurardim. Bu ham bolajonlarimiz uchun bir imkoniyat. Qolaversa, shu bahona bilimlarini sinab ko'rishadi. Xitoy bolalari va o'smirlarining hayoti, mamlakat tarixi va XXIX olimpiya o'yinlariga tayyorgarlik ishlari bilan qiziqishadi.

– Sizni bolalarni juda yaxshi ko'radi, deyishardi, rost ekan!

– Ayol zotining quvonchi bola bilan.

QATNASHING, ORZUINGIZ AMALGA OSHADI

Tanlov kunida g'oliblarning quvonganini ko'rib, o'zining ham shodlanishim aniq. – Niyatingizga yeting. Tanlov qachondan boshlanadi va unga ishtirok etmoqchi bo'lganlar savollarni qayerdan olishadi?

– Tanlov savollari 29 ta bosma nashrlarida beshtadan e'lon qilinadi. Ikkita birinchi savollar har bir nashrda takrorlanadi. 58 kun davom etadigan tanlovimizda ishtirokchilar savollar e'lon qilingan bosma nashrlarning asl nusxalarini, pasport ma'lumotlari, to'liq uy manzillari va telefon raqamlarini ko'rsatishlari zarur.

– Jami savollar nechta?

– Jami savollar 89 ta bo'lib, ular «Olimpiada – 2008», sport, iqtisod, tarix,

ta'lim, madaniyat va san'at sohalari mavzulariga tegishlidir. Tanlov natijalari javobning to'liq va aniqligi, foydalanish manbaalari va tezkorligiga qarab aniqlanadi. Javoblarni Milliy olimpiya qo'mitasiga yuborish kerak.

– Gazetamizni oilaviy bo'lib o'qiydiz, deyishadi. Bundan xursand bo'lamiz. Yosh muxbirlarimiz bilan birga ularning otanalari, ya'ni oilaviy bo'lib qatnashishlari mumkinmi?

– Bu juda yaxshi taklif. Oilaviy bo'lib bemalol ishtirok etishlari mumkin.

– Tahririyatimizga kelib, savollarimizga javob berganingiz uchun minnatdorchilik bildiramiz.

– Rahmat! Men o'zim uchun ham sevimli bo'lgan «Tong yulduzi» muxlis va muxlisalarining tanlov g'oliblari bo'lishlarini juda-juda xohlayman.

– Biz ham shunday ulug' niyat qilib qolamiz!

O'ZBEKXON suhbatlashdi

HAM EPLI, HAM SEPLI

Qiz bola sepli emas, epli bo'lsin, deya bejiz aytishmagan. Chunki epchil, chaqqon va uddaburon qizlar zardo'zlik va tikuvchilikdan xabardor bo'lsalar, seplarini ham o'zlari butlab olaverar ekanlar. Bundan bir yil avval Toshkent tumanidagi 26-maktab qoshida direktor Lobar Tolipova tashabbusi bilan «Mohir qo'llar»

to'garagi tashkil etilgan ekan. Ushbu to'garakka maktabning 5-6-7-sinf qizlari qatnashib, kashtachilik, zardo'zlik, munchoq tikishni qunt bilan o'rganib, ko'rgazma tashkil qilibdilar. Ko'rgazmaga tashrif buyurgan ota-onalar farzandlari qo'llari bilan tikkan ishlarini ko'rib xursand bo'ldilar. Qizlarning qo'l mehnatlari ustozlari Nasiba Shokirjonova, Jamila Obidova va maktab ma'muriyati tomonidan xolis baholandi.

1-o'rin Mariya Klimkina va Liliya Fatxulinaga, 2-o'rin Dilafro'z Ilyosova va Diyora Sodiqovaga, 3-o'rin S.Xabibullayeva hamda Nastya Arslonovlarga nasib etdi. Tadbirga ishtirok etgan Ramilya Gayazova, Xumora Jo'rayeva, Yulduz Hamroxo'jayevalarning ishi tahsinga sazovor bo'ldi. G'oliblar maktab rahbariyati tomonidan «Faxriy yorliq»lar bilan taqdirlandilar.

GORIFJONOVA

KASBIDAN KAMOL TOPGAN

Xalqimizda «Kasbingdan kamol top», degan duo bor. Har kim kasbing mohir egasi bo'lsa, albatta yutuqlarga erishadi. Omad unga yor bo'ladi. Hikoyamiz qahramoni Uchtepa tumanidagi 123-maktab o'quvchilarining sevimli ustozlari Fotima Sodiqovadir.

U 1970-yil Toshkent shahrida tug'ilgan. Maktabni tugatib, Pedagogika bilim yurtida tahsil olib, keyinchalik Nizomiy nomli Toshkent Davlat pedagogika oliygo'hrining sirtqi bo'limida bilimni oshiradi. U salkam 20 yillik ish faoliyati davomida maktab jamoasi orasida hurmatga ega bo'lgan o'qituvchilardan. O'zining har bir darslarini yangi pedagogik texnologiyalar asosida o'tkazib, «Klasster», «Guruhlar bilan ishlash», «Yozma bahslar», «Aqliy hujum» usullaridan unumli foydalanmoqda. Bu uslub darslarning qiziqarli o'tishini ta'minlash bilan birga, o'quvchilarning faolligini oshirib, chuqur bilim egallashlariga asos bo'lib xizmat qiladi.

Fotima opa 1997-yildan buyon boshlang'ich sinf o'quvchilarining uslub birlashma raisi vazifasida ham ish faoliyat yurgazmoqda. Shu bilan birgalikda maktab jamoasi orasida jonkuyar ustoz sifatida yosh o'qituvchilarning tajriba oshirishlarida yaqindan yordam bermoqda. Shogirdlarining darslarini kuzatib, tahlil qilib, ularga maslahatlar beradi.

Fotima opaning o'quvchilaridan biri Kozim Mahammadjonov tuman miqyosida o'tkazilgan kichik fan olimpiadasida faxrli 2-o'rinni egalladi. O'z kasbing ustasi, o'quvchilarning aziz ustozlari Fotima Sodiqova 2007-yil tumanda «Yilning eng yaxshi fan o'qituvchisi» ko'rik-tanlovida faxrli 1-o'rinni egalladi.

O'lmasbek XO'JAYEV

TEST SAVOLLARI

Aziz bolajonlar, o'quv yili tugab, imtihonlar boshlanishiga ham oz qoldi. Sinovlarga tayyorgarlikni allaqachon boshlab yuborgandirsiz-a?

E'tiboringizga havola qilinayotgan test savollarimiz yil davomida olgan bilimlaringizni sinashga, mustahkamlashga yordam beradi, degan umiddamiz.

ONA TILI

1. Tilshunoslikda so'zlarning to'g'ri talaffuz qilinishini o'rganadigan bo'lim nima deb ataladi?

- A) sintaksis;
- B) orfoepiya;
- D) etnografiya;
- E) punktuatsiya.

2. Sodda yig'iq gaplar deb nimaga aytiladi?

- A) bir o'zakdan iborat gaplar;
- B) kesimning boshqa bo'laklar bilan kengayishidan hosil bo'lgan gaplar;
- D) faqat kesimdan iborat bo'lgan gaplar;
- E) bir o'zakning takrorlanishidan hosil bo'lgan gaplar.

3. Arzon-qimmat, baland-past, katta-kichik – bunday so'zlar qanday so'zlar?

- A) zid ma'noli;
- B) ma'nodosh;
- D) paronim;
- E) o'zakkosh.

4. Bir mazmuniy guruhga mansub bo'lgan so'zlar qanday so'zlar?

- A) zid ma'noli;
- B) ma'nodosh;
- D) paronim;
- E) uyadosh.

5. Turdosh otlar deb nimaga aytiladi?

- A) ayrim shaxs yoki narsa buyumga atab qo'yilgan ot;
- B) bir turdagi narsalarning umumiy ma'nosini bildiruvchi otlar;
- D) sezgi organlarimiz orqali bilishimiz mumkin bo'lgan narsa, shaxs o'rin-payt nomlarini bildiruvchi otlar;
- E) kishilar, joy nomlari.

6. Fe'lning ravishga xoslangan shakli nima deb ataladi?

- A) sifatdosh;
- B) harakat nomi;
- D) ravishdosh;
- E) to'g'ri javob yo'q.

7. Sezgi organimiz orqali bilishimiz mumkin bo'lmagan tafakkur va tasavvur orqali idrok qilinadigan otlar nima deb ataladi?

- A) turdosh otlar;
- B) atoqli otlar;
- D) mavhum otlar;
- E) shaxs otlari.

8. Tushum kelishigidagi so'zlar bilan bog'lanmaydigan fe'llar qanday fe'llar?

- A) o'timsiz fe'l;
- B) o'timli fe'l;
- D) harakat fe'li;
- E) holat fe'li.

9. Ravish yasovchi qo'shimchalar qaysilar?

- A) -i, -im, -ing, -ingiz, -lar;
- B) -cha, -lab, -larcha, -ana, -an;
- D) -oo, -ola;
- E) -ning, -ga, -da.

Munajat MO'MINOVA tayyorladi

Do'konning oldida qo'ltiqayoqqa suyanib turgan bu o'smir bolani har kuni ko'raman. U tengqurlari bilan chaqchaqlashib o'tirib, kun botar chog'ida qo'ltiqayoqlariga tayanib, uyiga jo'naydi. Bir kun uni abgor ahvolda ko'rdim. Kayfi bor ekanmi, qo'ltiqayoqlari atrofga otlangan, sarxush bo'lib yotardi. Ko'chamizdan bir ayol otilib chiqdi-yu, uni turg'azmoqchi bo'ldi. Men ham ayolga yordam berish uchun shoshildim.

– E, o'sha og'aynilarning ham bor bo'lsin, – deb javrardi ayol.

Ulardan gap nimadaligini so'raganimda, quyidagilarni so'zlab berdi:

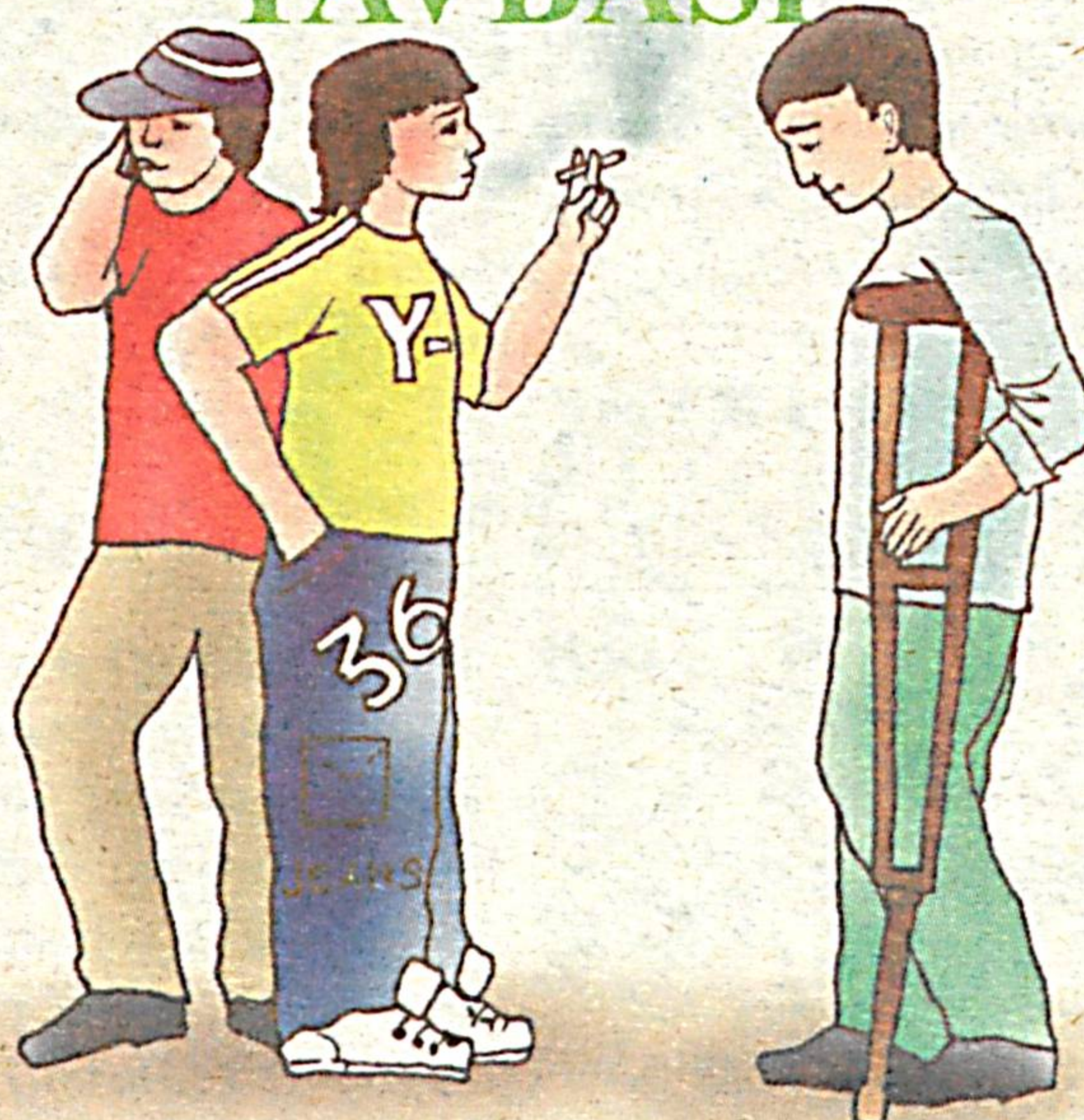
– O'g'limning ismi Akromjon. O'tgan yili uni nufuzli kollejlardan biriga o'qishga joylashtirdik. Dastlab o'g'lim yaxshi o'qishi bilan kollejdagilarni, oilamiz a'zolarini ham xursand qildi. Oradan ko'p o'tmay, tez-tez pul so'raydigan odat chiqardi. Nimaga, deb so'rasam, hali sovg'aga, hali guruhimiz uchun pul yig'ayapmiz, deb bahona qilardi. Bir kuni guruh rahbarini ko'rib qoldim va undan:

– Nega hadeb pul yig'averasizlar? – deb so'radim. Guruh rahbari mening bu savolimga hang-u mang bo'lib qoldi.

– Qanaqa pul? Akromjon bir-ikkita bezori bolalarga qo'shib qolgan, agar o'shalar talab qilishmayotgan bo'lsa...

Bu gapdan boshim aylanib ketdi. Bolam yomon bolalarga qo'shib ketgan bo'lsa, nega meni xabardor qilishmadi? O'qishida qoloqlik qilayotgan bo'lsa, o'qituvchilari menga bildirishmadi-ku?

AKROMJONNING TAVBASI

Saboq

Shu xayollar bilan uyga qanday kelib qolganimni bilmayman. Shu orada Akrom o'qishdan kelib qoldi. Uning kulib turgan yuziga qanday qilib tarsaki tortib yuborganimni bilmayman.

– Nega yomon bolalarga ilakishib yuribsan? – deb rosa koyidim: Ammo undan sado chiqmasdi, ko'zlarini yerga qadab indamay turaverardi. Shu zaylda kunlar o'tdi. Akromjon bir kuni telefon sotaman, deb turib oldi. Biz bunga qat'iy qarshi edik. Chunki o'g'limizni

savdogar emas, ziyoli inson bo'lishini istardik. Akromjon baribir o'z so'zida turib oldi. O'qishini ham tashladi, telefon savdosiga boshi bilan sho'ng'ib ketdi. Uni har kuni har xil bolalar so'rab kelishar, g'ala-g'ovurdan mahallamizni boshlariga ko'tarishardi.

Bir kuni mahalla oqsoqoli o'g'limni tergap qo'yish kerakligini uqtirdi. Menga oqsoqolning tanbehi ortiqchalik qildi. O'sha kuni shirakayf bo'lib kelgan o'g'limni uyga kirgizmadim. Balki o'shanda noto'g'ri qilgandirman. O'g'limni koyimay yaxshi so'zlar bilan yo'lga solganimda, bu ko'ylarga tushmagan bo'larmidi? Uydan haydab yuborgan kunim halokatga uchrabdi. Noinsof haydovchi o'g'limni bir ahvolda yo'l yoqasiga tashlab ketibdi, bu ham mayli, cho'ntagidagi telefoni-yu hamyonini yo'qolganini aytmayisizmi? Xullas, bolamni ertasi kuni tongda topishibdi. Meni kasalxonaga chaqirishganda, qay ahvolga tushganimni bilsangiz edi... Bolam nogiron bo'lib qolishiga o'zimni aybdor deb bilaman. Har kuni oyi, men tavba qildim, bu yil yana o'qishga hujjatlarimni topshiraman, axir boshqa bolalardan qayerim kam, deydi. Insofga kelgani rost bo'lsin.

Shu payt Akromjon o'ziga kela boshladi shekilli, oyijon, mana ko'rasiz, hali o'g'lingizni tanimay ham qolasiz, dedi.

– Koshkiydi, bolam, – dedi onasi zorlanib.

Balki Akromjon chindan ham o'qishda, jamoat ishlarida o'zini ko'rsatayotgan tengdoshlari qatoridan joy olar. Yana kim biladi, deysiz?! Buni vaqt ko'rsatadi, albatta.

Ozoda TURSUNBOYEVA

Aziz o'quvchim!

Siz ham insonsiz. Kayfiyatingiz osmonida goho quyosh charaqlab tursa, goho bulutlar soya soladi. Ana shunday paytlarda birov salgina jig'ingizga tegsa, lov etib yonasiz, ya'ni g'azabingizni qo'zg'ab, bosar-tusaringizni bilmay qolishingiz mumkin. G'azab otiga mingan odam o'zini bosib olmasa, jinoyat qilib qo'yishi ham hech gap emas.

G'azabni yenga olish ham mardlikdir.

G'azab haqida donolar nimalar deyishgan?

Jahl ahli bila kimki ulfat bo'lg'oy,
Ul ulfati ichra yuz ming ofat bo'lg'oy.

Alisher NAVOIY

G'azab bilan boshlangan narsa uyat bilan tugaydi.

Lev TOLSTOY,
rus adibi

G'azab hamisha yomon nasihatdir.

Emil ZOLYA,
farang yozuvchisi

G'azabning emas, aqlning ovozigga quloq sol.

Vilyam SHEKSPIR,
ingliz shoiri va dramaturgi

Ko'rdingizki, aziz o'quvchim, donolar ham g'azabning quli bo'lishni qoralaganlar. Kimki nasihatga quloq tutib, yaxshi fazilatlarini o'zlashtirib, katta hayotga o'zini tayyorlasa, unday bola, albatta, yurtning eng obro'li farzandi bo'ladi. Siz shunday inson bo'lishni xohlayotgan ekansiz, biz mazkur ruknimiz orqali sizga ozgina bo'lsa-da, qimmatli maslahatlarni yetkazishga oshiqamiz. Fikr-mulohazalaringiz bo'lsa, bizga yozib yuboring.

ZIYOLI BOG'CHA

O'z maskanlarini shunday deya atayotgan kichkintoylar poytaxtimizning Sobir Rahimov tumanidagi 118-maktabgacha ta'lim muassasasida tarbiyalanishadi.

– Nega ziyoli bog'cha deysizlar? – ajablanib so'radik ulardan.

– Bu yerda ziyoli bobomiz Hamid G'ulom yashaganlar. Katta bo'lganimda, men ham ular kabi mashhur kishi bo'laman, – deydi bilag'on Abdumannop.

– Mening ismim Madamin, bu Dildora. Bog'chamizda harflarni o'rganyapmiz, sanashni bilamiz. Kompyuter xonamiz ham bor. Nodira opamiz bizni a'lochi bolalarim, deb erkalaydi. Kim a'lochi bo'lsa, ziyoli bo'larkan, – ko'zlari chaqnaq so'zlaydi Madamin.

– Bu loyni nima qilasizlar?

– Bu pishitilgan loy. Kulolchilik to'garagimizda bog'cha opamiz bilan jonivorlar, qushlarning shakllarini yasaymiz. Mana bu laylak, bunisi turna, o'zim yasadim, – deydi Erkin.

Maskan rahbari Mahmuda G'aniyeva bilan guruhlarni aylantik.

– Mavjud 3 ta guruhimizda tarbiyalanayotgan kichkintoylarning ota-onalari bilan hamkorlikni yaxshi yo'lga qo'yganimiz. Agar birorta bola sababsiz bog'chaga kelmay qolsa, tarbiyachilarimiz darhol uyiga borib, ahvolini bilib kelishadi. Birinchi kundanoq bolaning fikrlash qobiliyati, nimalarga qiziqishini chuqur o'rganamiz. Lozim bo'lsa, har bitta bola bilan alohida mashg'ulot o'tkazamiz. Sababi, boshqa do'stlaridan orqada qolib ketmasin, – deydi Mahmuda opa.

Xonalar did bilan jihozlangan. Ayniqsa, dam olish xonalari risoladagidek. Qiziqarli mashg'ulotlardan bolajonlar aslo zerikishmaydi.

Bog'cha hovlisiga tandir ham o'rnatilgan bo'lib, bolajonlarga non yopish sirlari tushuntirilgan ekan.

Bu yerda adib xotirasiga Yodnoma muzeyi tashkil etilgan. Muzeydan turli kashtalar, so'zanalar ham o'rin olgan.

Ha, o'zlarining ikkinchi uylarini sevib, ziyoli bog'cha deb atayotgan bolajonlarning qalbida bir olam orzular yashaydi. Zero, ertamiz egalari jajjilarning ko'rkam kamoli yurtimiz kelajagidir.

JAMILA

CHONDIRDA BIR
MASKAN BOR...

Bir necha yillardan buyon bahor faslida Qashqadaryo viloyati, Mirishkor tumanining cho'l hududida joylashgan Chondir qishlog'idagi do'stlarimnikiga borishni odat qilganman. Bu yil ham safarga otlandim. Bahor tarovatidan zavqlanib borarkanman, qishloqqa kiraverishda qad rostlagan zamonaviy maktab binosiga ko'zim tushdi. Bu hududda bundayin hashamatli, ko'rkam binoni avvallari ko'rmagandim. Maktabni nima uchun ikkiga bo'lib qurishgan ekan-a, deya qiziqib bino tomon yo'l oldim.

Bilim maskani direktori o'z xonasida ekan.

– Adabiyot o'qituvchisi Taborak Ro'ziyevaman, – deya tanishtirdi o'zini.

Ko'rib turganingizdek, 31-sonli maktabimiz yangi, 2006-yilda qad rostlagan. Bu yerda tahsil olayotgan 702 nafar o'g'il-qizga 50 nafar oliy ma'lumotli o'qituvchilar saboq berishadi.

Maktabimizda iqtidorli o'quvchilar juda ko'p. Aslida-ku, har bir bola o'ziga yarasha iste'dod egasi. Ana shu iste'dodni to'g'ri yo'naltirish, tarbiyalash, ularni shaxs sifatida shakllantirishda maktabning tutgan o'rni beqiyosdir. Yosh qalamkashlar, rassomlar, bichish-tikish, fan va sport to'garaklari faoliyatini yo'lga qo'yishdan ko'zlagan maqsadimiz ham aynan shudir. «Ming bora eshitgandan, bir bor ko'rgan afzal», deyishadi. Yuring, yaxshisi, to'garaklarimizni o'z ko'zingiz bilan ko'ring, – deya yo'l boshladi opa.

Katta, yorug', zamonaviy sport anjomlari bilan jihozlangan sport zalida jismoniy tarbiya o'qituvchisi Olloyor Rahmonov bolalar bilan mashg'ulot o'tkazayotgan ekan.

– Sportning kurash turi bo'yicha «Yoshlar yili»ga bag'ishlangan musobaqaning tuman bosqichida g'olib bo'lgan Karim Hayitov hamda Sherzod Qo'chqorovlarni viloyat bosqichiga tayyorlayapmiz, – deya so'z boshladi ustoz-murabbiy. – Maktabimizda olti nafar oliy toifali jismoniy tarbiya o'qituvchisi bor. Har birimiz darsdan tashqari, bittadan to'garakni muntazam ravishda boshqaramiz. Men 26 nafar bolaga to'psurarlik sirlarini o'rgataman. Erkin Mo'minov kurash, Azizboy Qurbonov shaxmat-shashka, Shonazar Qalandarov yengil atletika, Ahmadxon Nosirov voleybol, Anvar Egamov stol tennisi to'garaklarini boshqarishyapti...

Ustozning, barcha to'garaklarimiz gavjum, deganicha bor ekan. To'garak a'zolarining berilib mashg'ulot o'tishlarini ko'rib, bolaligim yodimga tushib ketdi.

Sport zalidan chiqib, Ne'matjon Boychayev hamrohligida maktab kutubxonasi tomon yo'naldik. Yop-yorug', shinamgina xonadagi javonlarga terilgan kitoblar soni hayratimni oshirdi. Burchakdagi bejirimgina stolda turgan «Tong yulduzi» gazetasining ikki yarim yillik taxlamini ko'rib, o'z qadrdonini

ko'rib qolgan kishidek quvonib ketdim. «Tong yulduzi» kutubxonasi» seriyasida chop etilgan she'rlar, hikoyalar, ibratli hikoyatlarni mitti kitobchalar shaklida muqovalab, javonga terib qo'yishibdi. Kitobchalar orasida shu qishloqdagi qo'shni maktabning 3-sinfida tahsil oladigan Jahongir Jo'ra o'g'liga bag'ishlangan «Kuy sehri» nomli ertak-dostonim ham borligidan boshim ko'klarga yetdi.

– Ne'matjon, mana 15 yildirki, boshlang'ich sinf

o'quvchilariga saboq berib kelarkansiz. Yaxshigina tajribaga ham egasiz.

Maktab ostonasiga ilk qadam qo'yayotgan kichkintoylar bilan ishlashning o'zi bo'lmasa kerak-a? – so'raymiz ustozdan.

– Biz qishloqda yashaymiz, shahardagidek imkoniyatlarimiz yo'q, albatta. Shunday bo'lsa-da, farzandlarimizning o'z iqtidorlarini namoyon qilishlari uchun imkon qadar sharoitlar yaratishga intilamiz. Masalan, «Maktab-maktab» o'yinini ko'rgazmali, jonli, sodda va yodda qoladigan misollar asosida o'tishga urinaman. O'yin jarayonida bolaning ongi, idroki, tafakkuri rivojlanadi, xotirasi mustahkamlanadi...

Ne'matjonning fikrlarini tinglab, ayrim muallimlarimiz kabi: «Olisdagi chekka bir qishloqda yashaymiz, imkoniyatlarimiz oz, shart-sharoitlar yetarli emas», deya qo'l qovushtirib o'tirmay, imkon izlayotganidan quvondim. Maktab rahbari Taborak Ro'ziyevaning jonkuyarligi, fidoyiligini ko'rib, bu maktab o'quvchilarining ustozlardan omadi chopganiga amin bo'ldim.

Ana shu dargohda tahsil olayotgan o'quvchilar ijodidan namunalarni sizga ham ilindim.

Qadam SAYID MUROD

USTOZ
ULUG'

Dildora
SIROJOVA,
11-sinf o'quvchisi

Qo'lga qalam tutqazar do'st,
Orzularga yetkazar do'st,
Armonlarni ketkazar do'st,
Ustoz ulug', ustoz ulug'!
Ushlab doim qo'lingizni,
Tanitar o'ng-so'lingizni,
Yorug' qilgay yo'lingizni,
Ustoz ulug', ustoz ulug'!
Na charchash, na tinim bilgay,
Har doim haq bilim bergay,
Bir umrlik ilm bergay,
Ustoz ulug', ustoz ulug'!
Sirlashsangiz, go'zal sirdosh,
Tengdoshdayin sizga dildosh,
E'zozlaydi kekxa-yu yosh,
Ustoz ulug', ustoz ulug'!

QASHQADARYOM

Tuprog'ingda o'sib-undim,
Mening go'zal Qashqadaryom.
Quchog'ingda o'ynab-kuldim,
Mening go'zal Qashqadaryom.
Faxr aylagay har farzandi,
O'g'il-qizi, jigarbandi,
Men ham uning bir dilbandi,
Mening go'zal Qashqadaryom.
Ko'z qarog'im – elim mening,
Yurak degan yerim mening,
Kuy-qo'shig'im, she'rim mening,
Mening go'zal Qashqadaryom.

Feruzaxon
ABDULLAYEVA,
8-«A» sinf
o'quvchisi

SIZ TUG'ILGAN KUN
BUGUN

Olam go'zal bir chaman,
Dunyo bitta gul bugun,
Yer-falakni quchaman,
Siz tug'ilgan kun bugun.
Oftob kular ko'zimda,
Lola misol yuzimda,
Har bir kalom, so'zimda,
Siz tug'ilgan kun bugun.
Mayin esgan sabolar,
Qanotida navolar,
Ko'ngil ko'kka havolar,
Siz tug'ilgan kun bugun.
Fasli Navro'z, gul kular,
Yurak kular, dil kular,
«Chondir» degan el kular,
Siz tug'ilgan kun bugun.

Nigora TO'YMURODOVA,
11-sinf o'quvchisi

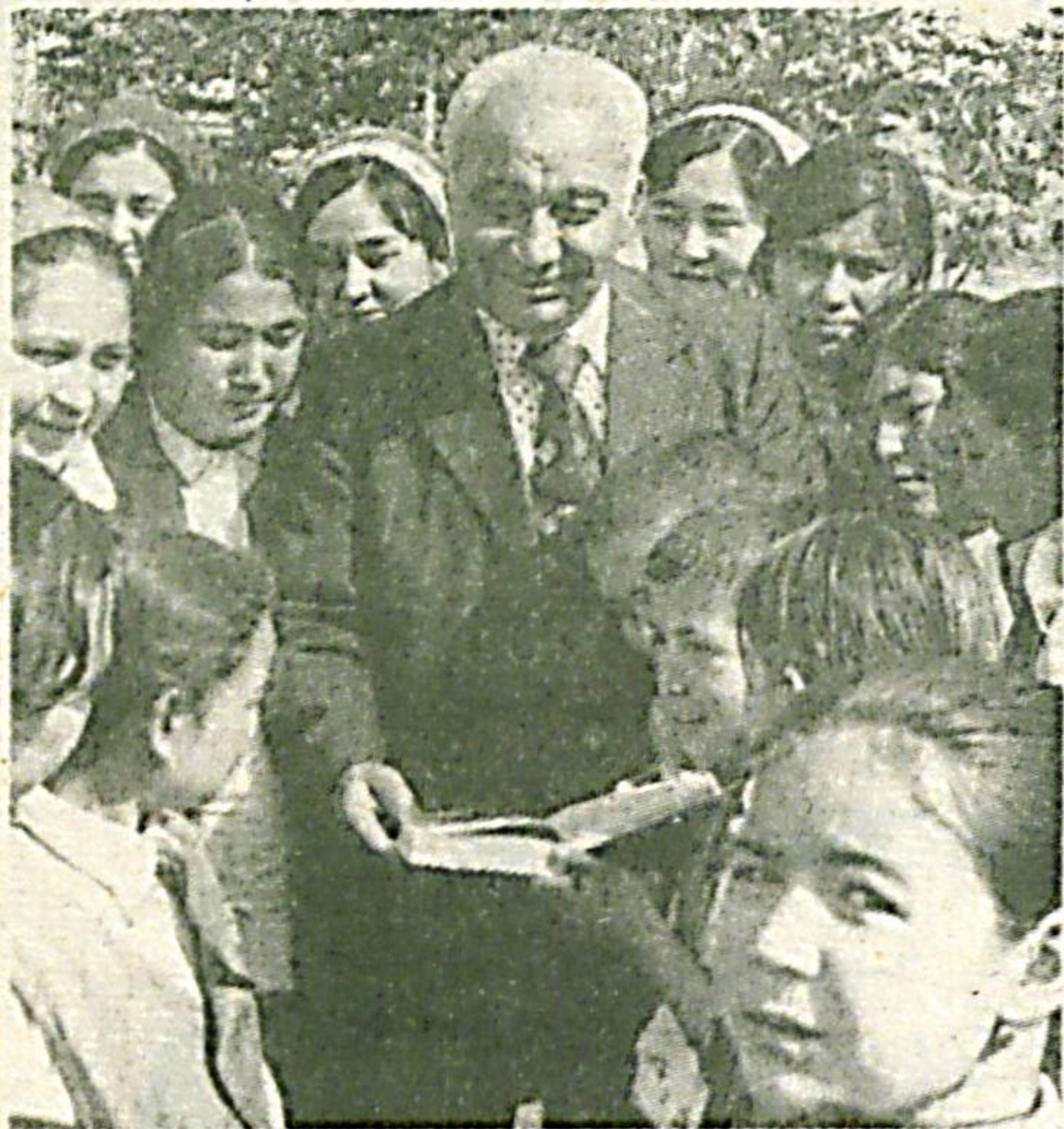
RASMLAR
KO'RGAZMASI

3-sinf o'quvchisi
Dinara EGAMOVA chizgan rasmlar

Aziz o'quvchilar!

Shuhrat bobongiz «Shinelli yillar», «Oltin zanglamas» va «Jannat qidirganlar» romanlari bilan keng kitobxonlar e'tiborini qozongan adiblarimizdan biri sifatida e'zozlanadi. U kishi hayot bo'lganlarida, bu yil 90 yoshlarini qarshi olardilar. Sevimli adibingiz sizlar uchun ham anchagina yaxshi asarlar yozib qoldirganlar. Vatan ozodligi uchun Kurashgan «To'maris» balladasini o'qigandirsiz? Biz esa bugun bir turkum she'rlarini e'tiboringizga havola etyapmiz. Ha, aytganday, Shuhrat bobongiz 2003-yilda «Buyuk xizmatlari uchun» ordeni bilan taqdirlangan.

QO'G'IRCHOQ

Qo'g'irchoq keltirsam, o'ynaydi qizim,
Bag'ridan qo'y maydi to'yotgunicha.
Qo'g'irchoq kuladi goh ochib ko'zin,
Goh ko'zin yumadi xo'mrayib picha.

Qo'g'irchoq o'ynamoq yaxshi bir ermak,
Qizim ham sevadi,
Menga ham yoqar.
Va lekin qo'g'irchoq odamni ko'rmak,
Rost aytсам, do'stlarim, bag'rimni yoqar.

Sevmasang, bu tuproq ustida yurma,
Sen uchun Vatan yo'q issiq bag'rida.
Bekorga lof urma, ko'kraging kerma,
Nomardlar yonadi uning qahrída.

Sen mensiz yashaysan, men esa sensiz,
Yashashim mumkinmas, ey ona tuproq.
Sen doim omon bo'l va yasha so'ngsiz,
Bu so'ngsiz olamda baxti bo'lib oq!

Butun bir gulzorni etganda in'om,
U hatto qayrilib qaramadi ham.
Va lekin bitta gul qalbin qildi rom!
U gulni bergandi kutgani odam!

– Qaytadan tug'ilsang kim bo'lar eding?
– Albatta shoir!
– Vataning bo'lardi, qayer, qay yurtning?
– Shu o'lka, shu yer!

Bir farzand onaga debdi astoydil:
– Ayt suting narxini, qancha turadi?
Tabiat, nega sen unga berding til,
Nega u biz bilan birga yuradi?!!

Keksalar ko'prikdir «kecha» va «bugun»
Atalgan daryoda – ikki o'rtada.
Ana shu ko'prikdan «ertaga» mamnun,
Xavotir olmasdan yoshlar o'tadi.

Har sahro – kattakon, sirli bir kitob,
Insonlar varaqlab o'qishi kerak.
Ko'zlari gar bo'lsa qo'shaloq oftob,
Mehri-chi, suv bo'lib oqishi kerak!

Keksalikning ko'p narsaga
Kuchi yetmaydi.
Yoshlikni-chi? Ko'p narsaga
Aqli o'tmaydi.

Qizim bilan o'g'lim keldi qoshimga yelib:
– Kimni yaxshi ko'rasiz, – deb o'ynoqlab
kulib,
– Ikkalangiz ikki ko'zim, – dedim, – ey
qo'zim,
Qanday yaxshi, yaxshi ko'rsa ikkala
ko'zim!

Sen, do'stim, cho'g' bo'lma katta
o'choqda,
Yaxshisi osmonda bitta yulduz bo'l.
Har odam ko'radi seni u choqda,
Go'daklar talpinib uzatishar qo'!

ABDULLA QAHHOR

Kitoblarin qo'linga olsam,
Dilga qo'nar g'urur, iftixor.
Hikoyasi mag'zi to'q, zavqli,
Ulkan adib Abdulla Qahhor.

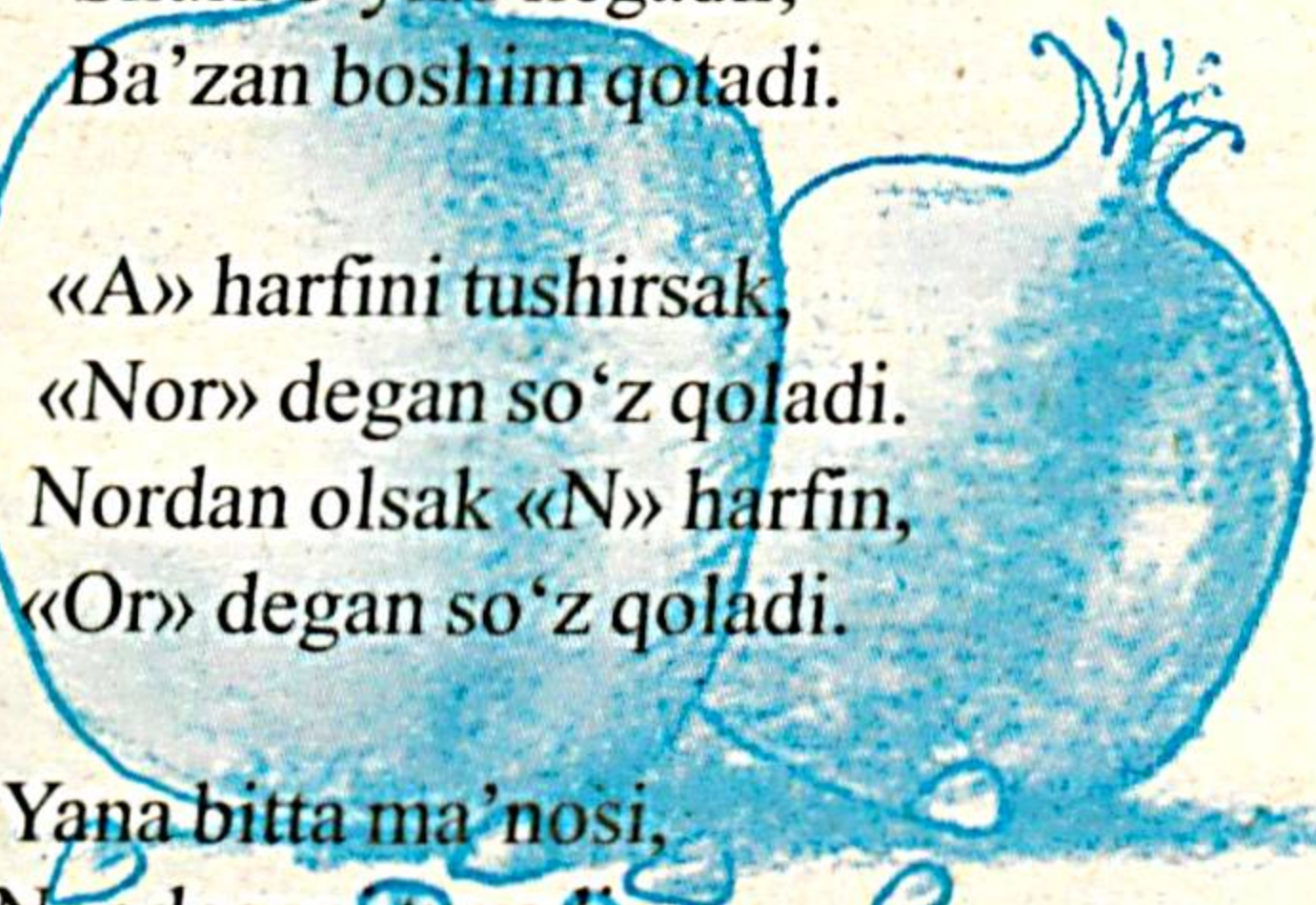
O'qiladi sodda va ravon,
Qiyoslari tiniq, beg'ubor.
Asarlari bizlarga meros,
Hech tengi yo'q – Abdulla Qahhor.

O'quvchiman, oddiy kitobxon,
Ajib orzu, tilaklarim bor.
Elimizdan chiqsaydi qani,
Yana bitta Abdulla Qahhor.

Muattar AHMADJONOVA,
Andijon viloyati, Shahrixon
tumani, 7-sinf o'quvchisi

«SO'Z O'YINI»

Bitta «anor» so'zida,
Nechta ma'no yotadi.
Shuni o'ylab negadir,
Ba'zan boshim qotadi.

«A» harfini tushirsak,
«Nor» degan so'z qoladi.
Nordan olsak «N» harfin,
«Or» degan so'z qoladi.

Yana bitta ma'nosi,
Nor degan ma'nodir.
Tuyadan «T»ni olsak,
Chumchuqlarga uyadir...

Shohinur USMONOVA,
Sirdaryo viloyati,
Sayxunobod tumanidagi
28-maktab o'quvchisi

ONA TILIM

Oh, ona tilginam, muqaddas tilim,
Bir og'iz so'zingga jonim tasaddiq.
Bunchalar shirinsan, bunchalar so'lim,
Bormikin ajib til sendan ham ortiq!

Sen onam tilisan, otam tilisan,
Sen bobom tilisan asrlar oshgan.
Mehrda beqiyos nozik gulisan,
G'azabda quturib Amuday toshgan.

Sen yorim tilisan, bolam tilisan,
Nevaram-chevaram tili bo'lib qol.
Sen mag'rur quvonsang, o'ssang
haqlisan,
Ufqda kutadi yorqin istiqbol!

Davomi. Boshi o'tgan sonlarda.

Nihoyat, bosh ko'tarib yuqoriga qarashga fahmlari yetgan chog'da tepadan shovqin eshitildi va osmondan bahaybat moped qulab tushdi. U Tis ko'chasining to'g'ri ular turgan joyning qarshisidagi yerga qo'ndi.

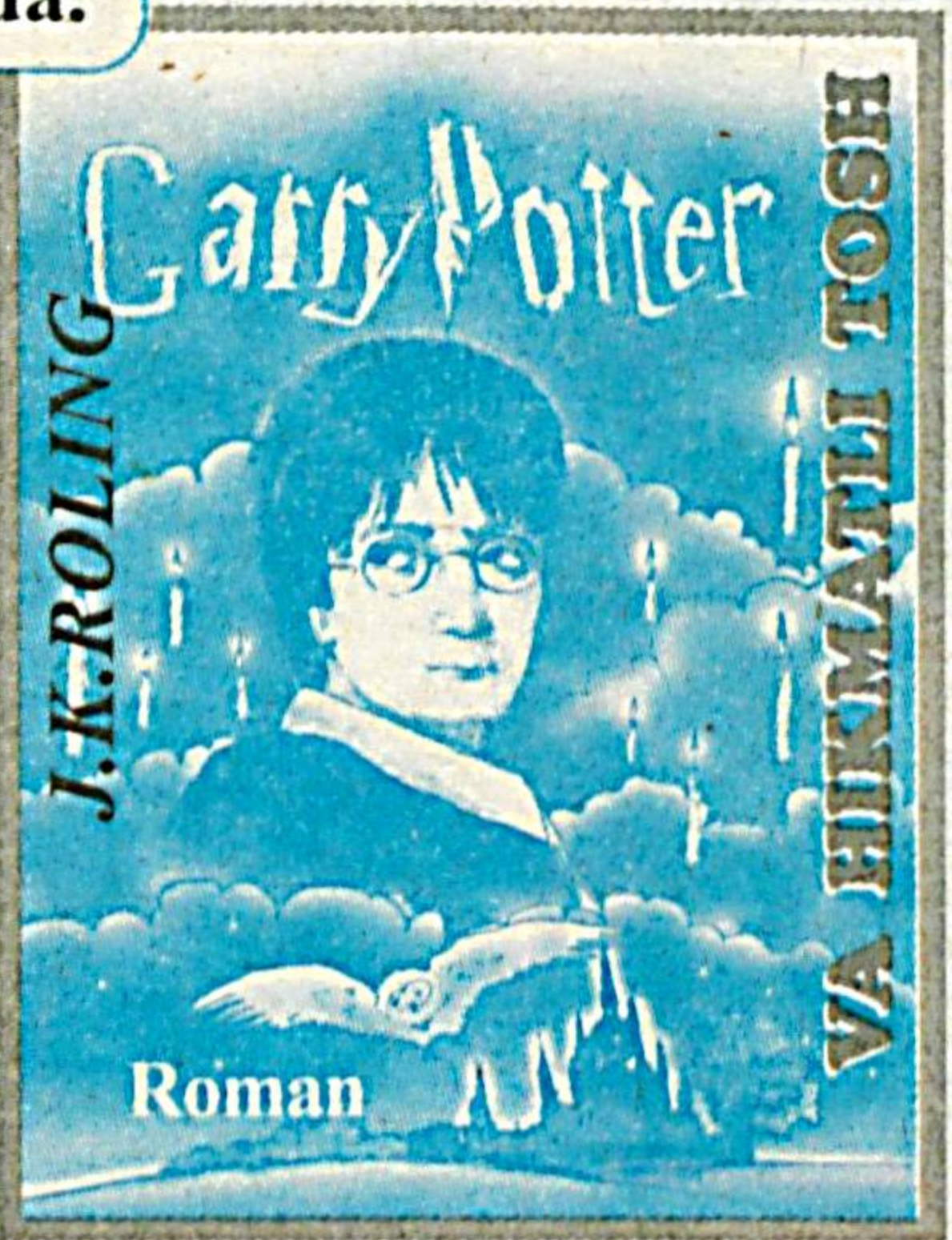
Moped nihoyatda mahobatli edi. Oddiy erkakka nisbatan uning bo'yi ikki barobar balandroq, vazni esa kamida besh hissa ortiq edi. Sodda qilib aytganda, u xuddi devday, buning ustiga, ko'rinishi yovvoyilarcha chigallashib ketgan soqollari va qalin o'sgan qora sochlari yuzini butkul yashirib turardi. Uning kafti axlat soladigan quti qopqog'i hajmida, charm etik kiygan oyoqlari tovonni esa kichikroq delfin kattaligida edi. Bahaybat go'shtdor qo'llari choyshabga o'ralgan tugunchani ko'ksiga bosgandi.

– Hartugul, nihoyat, yetib keldingmi, Xagrid? – Dambldorning ovozida yengil tortgandek ohang eshitildi. – Bu mopedni qayerdan olding?

– Uni vaqtincha qarzga olib turdim, professor Dambldor, – javob berdi devsfat mopeddan ohista tusharkan. – Yosh Sirius Blekdan oldim. Bola xususida esa uni keltirdim, ser.

– Hammasi osoyishta o'tdimi? – Unchalik emas, ser, uydan hech vaqo qolmadi, deb hisoblayvering. Albatta, Magllar buni payqashdi, biroq, ular yetib kelgunlariga qadar bolani olib ketishga ulgurdim. U Bristol uzra uchayotganimizda uxlab qoldi.

Dambldor bilan professor MakGonagall o'rovli choyshab ustiga egilishdi. Ichkarida, o'sha latta-puttalar orasida uncha bilinmaygina dong qotib uxlayotgan bola yotardi. Uning manglayida, qora sochlarining kokilidan

Bizning tarjima

xiyol pastrog'ida chaqmoqqa monand g'alati kesilgan chandiqli ko'rinardi.

– Demak, aynan shu yerga... – shivirladi professor MakGonagall.

– Ha, – tasdiqladi Dambldor. – Bu chandiqli unda umrbod qoladi.

– Axir buni nimadir qilishingiz mumkin-ku, Dambldor?

– Bu ish hatto qo'limdan kelsa ham, hech nima qilmasdim. Chandiqlar yaxshi xizmat qilishlari mumkin. Masalan, mening chap tizzam ostida chandig'im bor, u Londonning yer osti yo'li chizmasining ayni nusxasini ifodalaydi. Qani, Xagrid, bolani bu yoqqa ber-chi, bu ishni tugallash fursati yetdi.

Dambldor Garrini qo'lga oldi va Dursllar uyi tomon o'girildi.

– Men u bilan... U bilan xayrlashsam bo'ladimi, ser?

U o'zining patila sochlari hurpaygan boshini bola ustida engashtirib, nihoyat ko'pligidan tikanakdek botguvchi o'pich bilan bolani o'pib qo'ydi. Keyin esa yaralangan it kabi to'satdan uvillab yubordi.

– Ts-s-s! – deya vishilladi professor MakGonagall, – Magllarni uyg'otib yuborasan!

– K-k-kechirasiz, – cho'ntagidan irkit dog'lar bilan qoplangan katta dastro'molini chiqararkan va unga yuzini yashirgan ko'yi ho'ngrab yig'lardi Xagrid. – Lekin men sh-sh-shunchaki bunga chidayolmayman. Lili va Jeyms o'ldilar, kichkintoy Garri esa, sho'rlik, endi Magllarnikida

yashaydi...

– Ha, to'g'ri, bu judayam qayg'uli, ammo o'zingni qo'lga ol, Xagrid, aks holda, bizni sezib qolishlari mumkin, – shivirladi professor MakGonagall Xagridning yelkasini ohista siypalar ekan.

Dambldor esa pastak devordan oshib o'tib, peshayvon tomon yo'naldi. U Garrini ehtiyotkorlik bilan ostonaga qo'ydi, ridosining kissasidan xatni chiqardi, uni choyshab orasiga suqdi hamda uni kutishayotgan juftlik yoniga qaytdi. Har uchovlon rosa bir daqiqa davomida kichik o'ramdan ko'zlarini uzmay turishdi. Xagridning yelkalari silkinardi, professor ko'zlarini g'azabli pipirartardi, Dambldorning ko'zlaridan chaqnaq turuvchi doimiy nur hozir so'ngandi.

– Xo'sh, – dedi xayrlasharkan Dambldor. – Mana, bo'ldi. Bu yerda qiladigan ishimiz qolmadi. Endi ketganimiz va bayramni nishonlayotganlarga qo'shilganimiz ma'kul.

– To'g'ri, – bo'g'iq ovozda qo'shildi Xagrid. – Men anavi... men endi Sirius Blekka mopedini qaytarib berishim kerak. Tuningiz xayrli bo'lsin, professor MakGonagall hamda professor Dambldor.

Ko'zlaridan dumalagan yoshlarini kamzulining yengi bilan artgancha, Xagrid moped egariga sakrab mindida, motorni siltalab yurgizdi, gurillagan ovoz chiqargancha

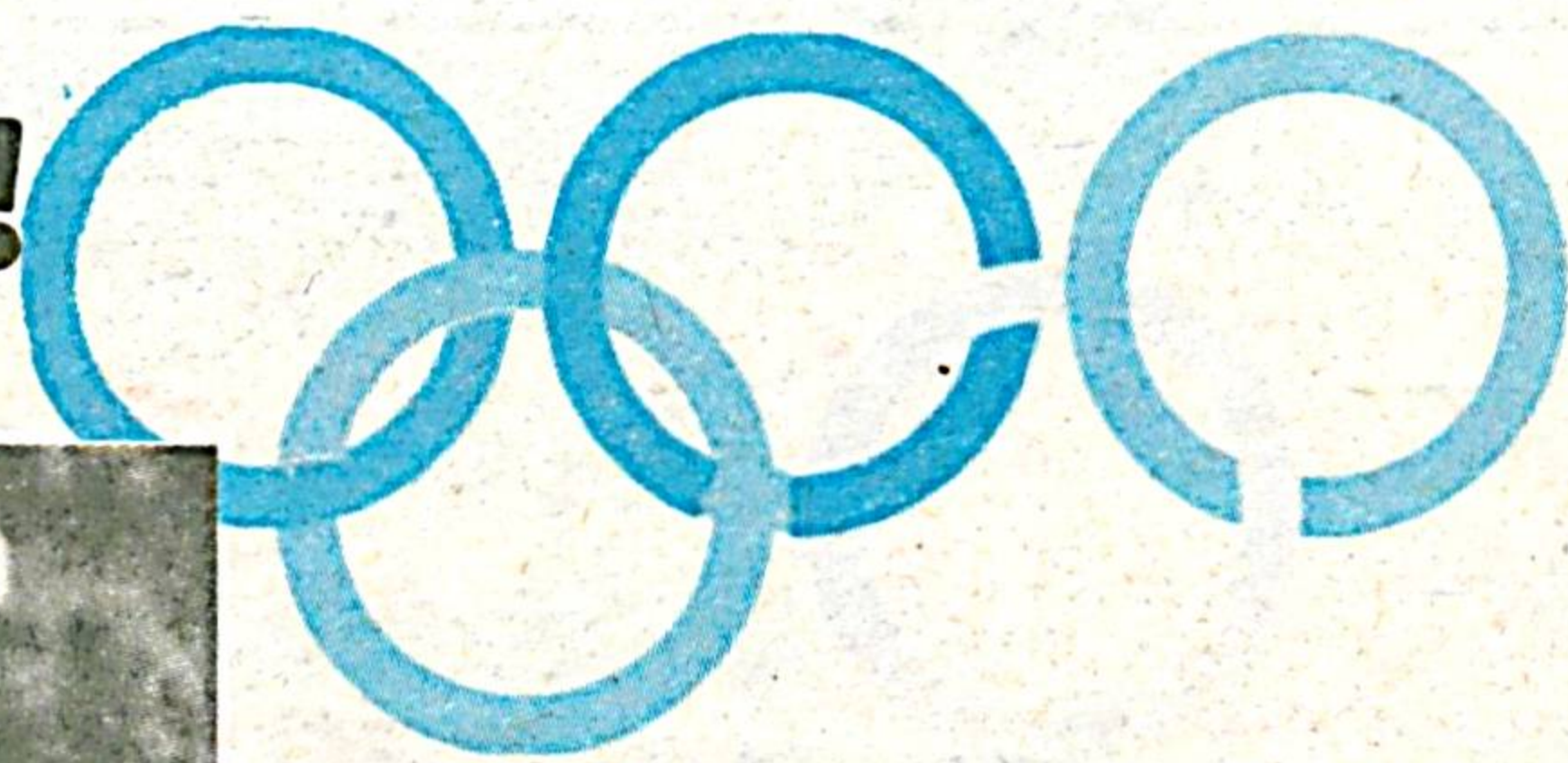
osmonga ko'tarildi va tun qo'rida g'oyib bo'ldi.

– Sizni tez orada ko'raman, deb umid qilaman, professor MakGonagall, – dedi Dambldor va boshirig'igdi. Professor MakGonagall javob o'rniqa faqat burnini tortib qo'ydi.

Davomi bor.

Gulchehra SA'DULLAYEVA
tarjimasi

AHRORNING DADASIGA RAHMAT!

Aziz futbolsevar bolalar! Bilasizki, Toshkentning «Paxtakor» jamoasi bir necha yildan buyon mamlakat chempionati va kubogi bahslarida g'oliblikni hech kimga bermay kelyapti. To'g'rimi? Chunki klubda bir qator yosh va iste'dodli futbolchilar jamlangan. Ularning uyushgan harakatlari nafaqat yurtimizda, balki Osiyo qit'asida ham raqib jamoalarga yetarlicha tashvish tug'dirayotganini ham bilasiz.
Biz «Paxtakor»ning mohir himoyachilaridan **ILHOM SUYUNOV** bilan uchrashganimizda ham yuqoridagi fikrlarning to'g'ri ekanligiga yana bir bor ishonch hosil qildik. Yana futbolchining bolaligi, uning orzulari, qiziqishlari haqida ham suhbatlashdik.

– **Ilhomjon, futbolga kirib kelishingiz, o'quvchilik yillaringiz haqida bolajonlarimizga gapirib bersangiz.**

– Bolaligidan futbol o'yinini yaxshi ko'rdim. Maktabdayam, uydayam eng yaxshi ko'rgan mashg'ulotim futbol edi. Aksiga olib, dadam mening o'qishlarimni jiddiy nazorat qilar, kelajakda biror institutda tahsil olib, bilimli inson bo'lishimni orzu qilardilar. Yangiyerdagi futbol maktabida o'qish istagim bo'lsa-da, dadamning futbolga qiziqmasligi bois, bu haqda og'iz ocholmasdim.

Hammasiga o'rtog'im Ahrorning dadasi sababchi bo'ldi. U o'g'lini futbol maktabiga berayotganligini aytib, «Sen ham birga borasanmi?» deya so'rab qoldi.

Birgalashib dadamni ko'ndirdik. 1997-yilning noyabr oyidan boshlab murabbiy Jumaniyoz Norbekovdan futbolning sir-asrorlarini o'rgana boshladim...

– **Ilk to'p surgan jamoangiz «Yangiyer» haqida, uning buguni va kelajagi haqida nima deya olasiz?**

– 1999-yilning may oyida meni «Yangiyer» jamoasining o'rinbosarlar tarkibiga qabul qilishdi. Kuz fasliga borib, zahiradan maydonga tusha boshladim. 2000-yilda esa Muborakning «Mash'al» jamoasiga, undan keyin «Paxtakor»ga o'tdim.

Endi Yangiyer futboli haqida

gapirsam, bu yerda ko'plab yosh futbolchilar kamolga yetishmoqda. Sirdaryo viloyatida kattalar jamoasi ahvoli maqtanarli emasligi bois, Yangiyer futbol maktabi tarbiyalanuvchilari «Mash'al» va «Paxtakor» kabi jamoalarga o'tib ketishadi. Biroq, Sirdaryoning o'zida yaxshi jamoalar bo'lganiga ne yetsin?!

– **Siz asosan himoya va yarim himoyada to'p surasiz. Ko'p futbolchilarda esa hujumchilikka havas kuchli bo'ladi. Sizda ham shunday bo'lganmi?**

– Murabbiylar jamoa himoyasini kuchaytirish, raqib hujumini to'xtatib, jamoamiz hujumini tashkilotish vazifasini oldimga qo'ydilar. Ayni damda bu «kasb» menga juda yoqypadi. Qolaversa, yarim himoyada to'p surganim uchun hujumga o'tish imkoni tez-tez tug'iladi. Raqib darvozasiga gol kiritishga harakat qilaman. Maydonda «Har kim o'z ishining ustasi bo'lgani yaxshi», degan aqidaga amal qilaman.

– **Qaysi futbolchilarga havas qilasiz?**

– Italiya terma jamoasi va «Barselona» klubi yarim himoyachisi Zambrotaning o'yinlariga havasim baland. O'zimizdan esa «Nasaf» jamoasi sardori Ro'ziqul Berdiyevning maydonda o'zini tutishi, sheriklarini to'p bilan ta'minlashini yoqtiraman.

– **Bu yilgi mavsum boshidan**

«Paxtakor»ning bir necha o'yinchilari boshqa bir poytaxt jamoasiga – «Quruvchi»ga o'tib ketishdi. Bu «Quruvchi»ni kuchaytirgan bo'lsa, «Paxtakor»ga ham ta'sir etmasdan qolmadi. Nima deb o'ylaysiz, «Paxtakor» bu yil ham mamlakat chempionligiga erisha oladimi?

– Albatta, Anvar Soliyev, Server Jeparov, Temur Kapadze kabi futbolchilaringiz «Quruvchi» o'yinini kuchaytirishdi. Biroq, «Paxtakor»da ham Odil Ahmedov, Darko Markovich, Sadridin Abdullayev kabi iqtidorli yarim himoyachilar bor. Ular o'yindan-o'yinga bir-birini tushunib borishadi.

Oldimizga chempionlikka erishish masalasi qo'yilgan ekan, biz uni uddalashga harakat qilyapmiz.

– **Mabodo, sizga ham «Quruvchi»dan taklif tushganda, qanday qabul qilardingiz?**

– «Paxtakor» – o'zbek futbolining bayroqdori, xalqimizning sevimli jamoasiga aylangan. Unda hamma g'alabalar bor. Muxlislari undan faqat g'alaba kutishadi. Hatto durangga erishsak ham, bizdan goho xafa bo'lishadi. Shunday ajoyib jamoadan ketish insofdan bo'lmas...

– **Bo'lajak futbolchi bolalarga maslahatlaringiz...**

– Futbolchilik mashaqqatli kasb. Futbol maktabiga qatnayotgan bolalarning hammasiga ham mashhur futbolchi bo'lish nasib etmasligi mumkin. Biroq, sabr-qanoat bilan to'p tepish sirlarini o'rgangan bolalar, albatta bu maqsadga erishadilar.

– **Onangiz sizni futbolchi bo'lishingizni xohlaganmidilar? Chunki onalar ko'ngilchan bo'lishib, bolasini qiynalishini hecham istamaydilar...**

– Shuni qiziqki, uyda singlim bor bo'lsa ham, onam ko'p uy yumushlarini menga yuklardilar. Qachon onamning aytganini qilmasam, ularni norozi qilib ketsam, o'sha kuni maydondan albatta, jarohat olib kelardim. Bilmadim nega?!

– **Farzandlaringizni futbolchi bo'lishini istarmidingiz?**

– Katta o'g'lim Shohjahon 6 yoshda. Menimcha, undan kurashchi chiqadi-yov... Futbolga qiziqishi yo'q. Kichigi, yaqinda ikkiga to'ladigan Islombekdan esa futbolchi chiqishi mumkin, deb o'ylayman.

– **Orzularingiz?**

«Paxtakor» safida bir necha bor chempion bo'ldim, kubok egasiga aylandim. Endi jamoam Osiyo chempionlar ligasida yutsa, o'zim milliy terma jamoa safida jahon chempionatining final bosqichida to'p sursam, deymen.

– **Albatta, futbolsevar bolajonlarimizning orzusi ham shu.**

Mazmunli suhbatingiz uchun rahmat.

Ma'mura MADRAHIMOVA, Sherali NAMOZOV

«BUVIMDAN SUYUNCHI OLAMIZ»

Chust shahridagi 9-umumta'lim o'rta maktabi o'z an'alariga ega bo'lgan ilm maskanlaridan. Bir paytlar Toshpo'lat aka Azimov maktab qoshida stol tennis bo'yicha sport maktabi ochgan edilar. Bugun bu maktab bir qancha iqtidorli bolalarni kashf etmoqda.

2008-yil maktab jamoasi uchun qutlug' keldi. Fevral oyida Riga shahrida o'smirlar o'rtasida o'tgan Xalqaro turnirda ishtirok etgan mazkur maktabning 7-«B» sinf o'quvchisi Muzayyam Muhammadjonova 3-o'rinni egallab, bronza medali sohibi bo'ldi. Biz ham Muzayyamni tabrikladik.

– **Ko'plab sport turlari orasida stol tennisini tanlashingizga nima sabab bo'lgan?**

– Otam sportning bu turi bo'yicha sport ustaligiga nomzod. U kishi shug'ullanishga borgan paytlari ko'pincha Sadoqat opam bilan meni ham birga olib borardilar. O'sha paytlarda otamga rosa havas qilardik.

«Sog'lom avlod uchun» kubogi o'yinlarida ikki bor oliblikni qo'lga kiritgan Muzayyam mutaxassis va

hakamlar tomonidan ta'xis etilgan «Eng yaxshi o'yin ko'rsatgan sportchi» uchun sovrinini ham qo'lga kiritdi.

– **O'yin oldidan hayajonlanasizmi?**

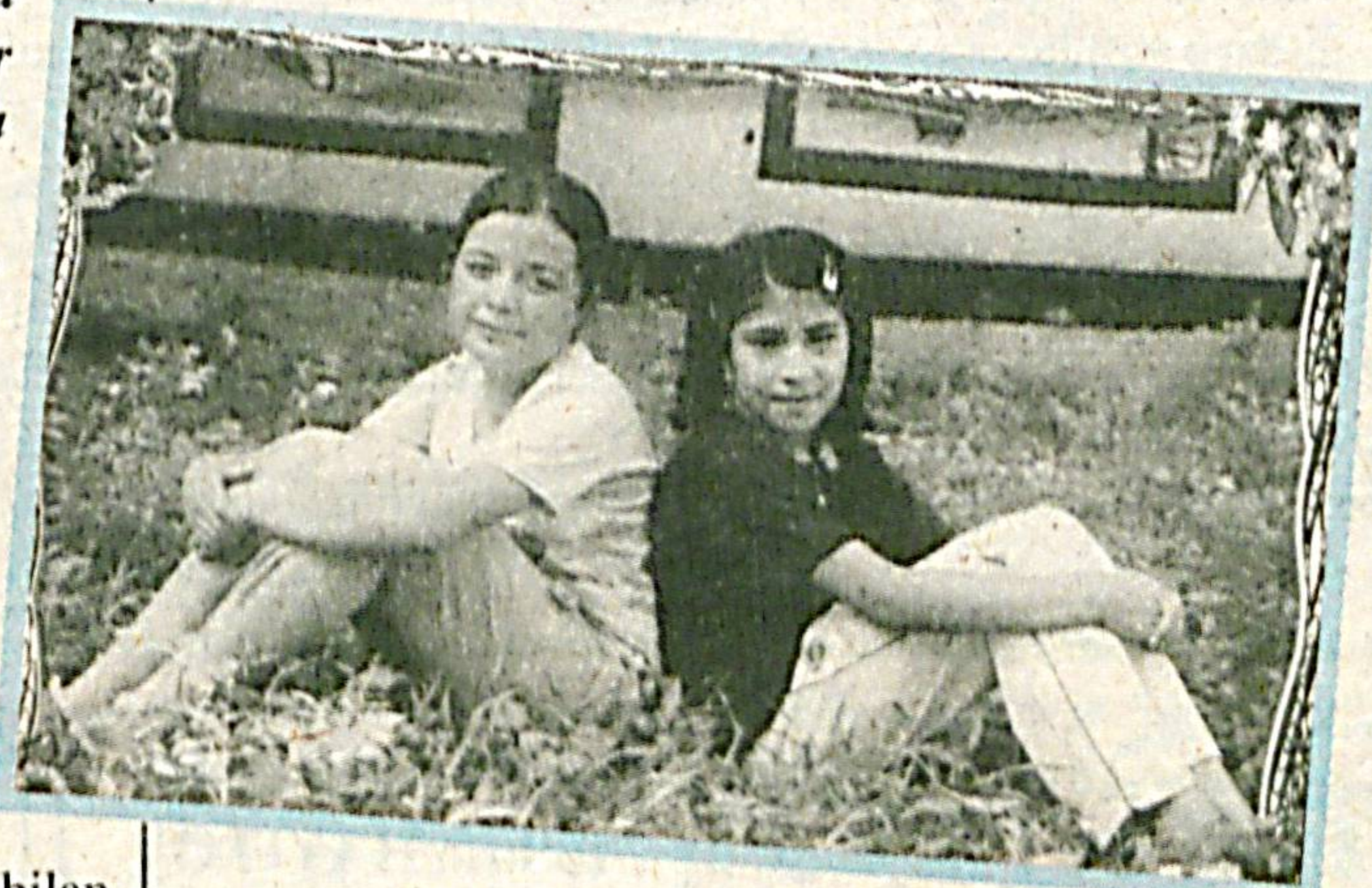
– Juda hayajonlanaman. Ammo tennis shari bir-ikki bor raketkanga tekkach, hayajonim o'z-o'zidan yo'qolib ketadi.

– **Ma'lum bo'lishicha, sizning tennisga bo'lgan qiziqishingizni sezgan buvingiz Gavhar aya birinchi sinflingizda sport maktabiga yetaklab borgan ekanlar...**

– Rost, buvim Sadoqat opamniyam, meni ham, o'zlari olib borganlar. Hozir ham ikkalamizni nazorat qilib turadilar. Musobaqalarda g'olib bo'lsak, eng birinchi buvimdan suyunchi olamiz.

Musobaqalarda yutqazib qo'ysangiz, nima qilasiz, deb so'raganimizda, Muzayyam kulib yubordi. Uning o'rniga Gavhar aya javob berdilar:

– Muzayyam yutqazib qo'ysa, o'zini qo'yarga joy topolmay qoladi. Ovutish juda qiyin. Mana shu fe'li menga yoqadi, murosasiz va tirishqoq. Mening bolalarimning hammasi tennis bilan shug'ullanishgan, endi esa nabiralirim bu an'anani davom ettirishmoqda. Ajab emas, erkatoylarimdan birortasi jahon chempioni bo'lsa. Agar shohsupaning

Muzayyam, Shahzoda dugona, Maydonga tushishsa begona.

Fayzullo DO'ST

O'ZBEKISTONDA MISR
MADANIYATI KUNLARI

Bolajonlar, xabaringiz bor, yaqinda poytaxtimizda «Misr madaniyati haftaligi» bo'lib o'tdi. Tadbir O'zbekiston madaniyat va sport ishlari vazirligi, O'zbekiston

san'ati va madaniyati forumi jamg'armasi, Misr Arab Respublikasi elchixonasi tomonidan tashkil etildi. Uzoq o'tmishdan buyon qurilgan ehromlari, o'ziga xos o'tmishi bilan dunyo ahlini lol qoldirib kelayotgan qadimgi Misrning boy tarixi barchani birdek qiziqtiradi. «Misr madaniyati haftaligi»ning o'tkazilishidan ham asosiy maqsad, o'zbekistonlik yoshlarni misrlik rassom, xattot va sozandalarning ijodlari bilan yaqinroq tanishtirish bo'ldi. Tadbirning ochilish marosimi Milliy san'at galereyasida o'tkazildi. Unda Misr Arab Respublikasi elchisi Nadiya Kafafiy xonim, Misr Arab Respublikasi fan va ta'lim markazi direktori Mustafu Abdurahim va bo'shqalar ishtirok etishdi. «Misr madaniyati haftaligi» kunlari doirasida misrlik rassom Said Kandiliyning ko'rgazmasi, «Hurriya» folklor guruhining konsert dasturlari uyushtirildi. Quvonarlisi shundaki, ishtirokchilarning aksariyatini yoshlar tashkil etdi. Bu singari madaniyat haftaliklarning o'tkazilishi ikki davlatning madaniyati va san'atini yana-da chuqurroq o'rganish imkonini beradi. Bu kabi tadbirlarning kelajakda butun O'zbekiston bo'ylab o'tkazilishiga va barcha sohalardagi aloqalarimiz bundan-da yuksak bo'lishiga ishonamiz.

Nuriddin SIROJIDDINOV

YUZIDAN NUR YOG'ILAR

Hech kuzatganmisiz, ustozlarning yuz-ko'zlaridanoq ziyoli, mehrdaryo inson ekanliklarini anglash mumkin. Nigora Sobirova ham ana shunday ustozlardan biri. U poytaxtdagi 167-o'rta maktabda biologiya fanidan saboq beradi. O'z fanini juda sevishi, qiziqarli tarzda amaliy mashg'ulotlar bilan o'tishi uchun ham o'quvchilarning bu fanga mehrlari cheksiz, darslarga faol qatnashishadi. Xonalarda kompyuter bilan ishlash yaxshi yo'lga qo'yilgan.

Shogirdlari orasida xuddi uningdek ustoz bo'lishni orzulaganlari qancha. Ustoz uchun bundan-da ortiqroq quvonch bo'lmasa kerak.

BILGANLAR LOLA DEYISHADI...

Lola Rahmatullayeva poytaxtdagi matematikaga ixtisoslashtirilgan 145-maktabning 5-sinfida a'lo baholarga o'qiydi. Har bir o'quv yilini «Maqto'v yorlig'i» bilan yakunlamasa, ko'ngli to'lmaydi.

Keyingi paytlarda uni oynayi jahon orqali tez-tez ko'radigan bo'lib qoldik. Bir qarasangiz, Fotima, yana bir qarasangiz, Zuhra qiz timsolida ko'z o'ngimizda namoyon bo'ladi. Bilganlar uni Lola deyishadi, bilmaganlar esa, mana bu opa-singillar ikki tomchi suvdek bir-birlariga juda o'xshash ekanlar-a, deyishadi. Bu opa-singillar obrazini mohirona yaratib bergan qizaloqning iqtidorli ekanligidan dalolatdir.

Lolaning juda shirali ovozi bor. Bastakor Ravil Gimazutdinov yaratgan «Kinga qanaqa», «Qo'g'irchog'im», «Navro'z», «Lola» kabi qo'shiqlarni maroq bilan kuylaydi. Uni tinib-tinchimas qizaloq, deyishadi. Chindan ham shunday. Maktabdagi o'qishlari, mashg'ulotlari, reklama va kliplarda suratga tushish ishlaridan ortib, til

o'rganishga ham astoydil bel bog'lagan. Arab tilini yaxshi biladi. Hozirgi kunda ingliz tilini mukammal o'rganishga intilyapti.

«Ulg'aygach kim bo'lmoqchisiz?» degan savolimizga: «Albatta san'atkor bo'laman», deya javob qaytarishini kutgandik. Hammamizni ajablantirib: «Angliya qirolichasi Annaga o'xshamoqchiman», desa bo'ladimi?! Shunda savolni boshqacharoq qo'ydik:

– Qirolicha Annaning qaysi jihatlari sizga yoqadi?

– Katta bo'lsam, men ham Annadek diplomat bo'lib, yurtimizning chet ellar bilan do'stona aloqalarini yana-da mustahkamlashga o'z hissamni qo'shmoqchiman. Buning uchun esa hozirdanoq puxta bilim olishim, gazeta va jurnallar o'qib, dunyo-qarashimni boyitib borishim lozimligini yaxshi bilaman...

Mittigina qalbiga katta-katta orzularni sig'dira olgan Lolaxonning dadilligi, intiluvchanligiga astoydil havas qildik.

ZAMONBEKA suhbatlashdi

BUGUNNING

«YANGI AVLOD» LARI

Bugun ham sizlarni «Yangi avlod – 2007» bolalar ijodiyoti festivalida g'olib bo'lgan yana bir guruh bilan yaqindan tanishtirish istagidamiz.

Tanishing: ular «Sozvezdiye» guruhi. «Sozvezdiye» guruhi muhtasham «Xalqlar do'stligi» saroyida bo'lib o'tgan «Yangi avlod» bolalar ijodiyoti festivali g'oliblarining taqdirlash marosimida o'zlarining «Agenti»- «Josuslar» deb nomlangan raqsi bilan ishtirok etishdi. Ishtirokchilar taassurotlari bilan tanishsak:

– Avvalambor, bu festivalda g'olib bo'lganimiz bizga juda katta zavq bag'ishladi. Ko'pgina iqtidorli yoshlar orasida o'z iste'dodimizni namoyish etish, shuningdek, boshqa guruhlar ijodi bilan tanishish imkoniyatiga ega bo'lganimizdan quvondik. «Yangi avlod» bolalar ijodiyoti festivalida g'olib bo'lganligimiz bizni ko'proq izlanishga, yangidan-yangi kuy-qo'shiqlar yaratishga undaydi.

– Biz «Sozvezdiye» guruhi a'zolari respublikamizdagi barcha iqtidorli yoshlarni ushbu festivalda ishtirok etib, g'oliblikni qo'lga kiritishlarini tilaymiz. Festivaldagi g'olibligimiz bizning eng katta yutug'imiz bo'ldi.

Biz ham «Sozvezdiye» guruhiga ulkan zafarlar tilaymiz!

Nazokatxon TOJIBOYEVA

DEVORIY GAZETALAR TANLOVI

Shanba kuni devoriy gazetalar ilinadigan joyda o'quvchilar gavjum turishgan ekan. Nimanidir qiziqib tomosha qilishyapti. Borib qarajak, 22 ta boshlang'ich sinf o'quvchilari o'z ustozlari rahbarligida «Bola aziz, odobi undan aziz», «Odob salomdan boshlanadi», «Tabiatni asrang», «Matematika – aql qayrog'i» kabi bir-biridan mazmunli, betakror devoriy gazetalar ishlashgan ekan.

Darvoqe, maktabimizda o'tgan boshlang'ich sinflar oyligi davomida noan'anaviy darslar ham o'tilib, 4-sinf o'qituvchisi Muattar opa Xoligovaning darslari barchaga manzur bo'ldi. Oylik so'nggida «Eng chiroyli husnixab» tanlovi g'oliblari ham munosib taqdirlandi.

Gulira'no OBIDOVA,

Toshkentdagi 17-lingvistik maktab o'quvchisi

Muassislar:

O'zbekiston matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizayner va sahifalovchi:
Elyor
ESHCHONOV
Navbatchi:
Gulyuz
ORIFJONOVA

Gazeta
O'zbekiston matbuot va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Turobjon JO'RAYEV,
Dilbar ALIMJONOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV
(«O'zbekiston» NMIU Bosh muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA,
Feruz JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Sobirjon SHARIPOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Manzillimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

Rassomlar:
Nodira MIRZAYEVA,
Feruz MATYOQUBOV

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.

Adadi - 53333
Buyurtma N: J 5071